

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk Devletleri Teşkilatı'na Katılımının İşlevi

ERSİN TATAR*

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

**Ersin Tatar, 1960 yılında Kıbrıs'ın başkenti Lefkoşa'da dünyaya geldi. İlk ve orta eğitimini Kıbrıs'ta, Lise ve Üniversite eğitimini ise İngiltere'de tamamladı. 1982 yılında Cambridge Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra 1986 yılına kadar dünyanın en önemli denetim ve mali müşavirlik şirketi olan Price Waterhouse'un İngiltere Merkez ofisinde çalıştı. 1986-1990 yılları arasında İngiltere'de Polly Peck Firması'nda, 1990-1992 yılları arasında da Ankara'da FMC-Nurol Savunma Sanayi A.Ş.'de Finansman Müdürü, 1992-2001 yılları arasında ise Show TV'de Mali İşler Koordinatörlüğü görevlerini yürüttü. 1996 yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilk özel televizyon kanalı olan "Kanal T"yi kurdu. 2009 genel seçimlerinde ise UBP'den milletvekili seçilerek parlamentoya girdi. 2009 yılında Maliye Bakanı olarak görev alan Ersin Tatar, 2018'de gerçekleştirilen UBP Kurultayı'nda Genel Başkan seçildi. 22 Mayıs 2019'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanı oldu. İlk turu 11 Ekim, ikinci turu 18 Ekim 2020'de yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimini kazanarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 5'inci Cumhurbaşkanı oldu.*

Geliş Tarihi: 27.6.2024

Kabul Tarihi: 5.7.2024

Atıf: Tatar, E. (2024). Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk Devletleri Teşkilatı'na Katılımının İşlevi. *BRIQ Kuşak ve Yol Girişimi Dergisi*, 5(4), 404-409.

ÖZ

Kıbrıs'ta adil, gerçekçi, pratik ve sürdürülebilir bir çözüme Kıbrıs Rum liderliğine uluslararası camia tarafından bunca yıldır otoritesini, egemenliğini ve gücünü aşarak verilen sanal statüyle değil, adadaki mevcut gerçekliklerle, yani iki egemen devlet arasında yapılandırılmış bir işbirliği ilişkisinin kurulmasıyla ulaşılabilir. Bu “kazan-kazan” durumu, sadece Ada'nın Türk ve Rum kesimlerine birçok siyasi ve ekonomik kazanım sağlamakla kalmayacak aynı zamanda Doğu Akdeniz ve ötesindeki sorunların çözümünde katalizör görevi görecektir. KKTC, tüm kurum ve kuruluşları ile Türk Devletleri Teşkilatı'nın faaliyet gösterdiği her alanda yer almak ve ilişkileri geliştirmek arzusundadır. KKTC'nin Ercan Havalimanı, Gemikonağı Limanı ile uluslararası alanda tanınan Gazimağusa Limanı'nın Türk Devletleri Teşkilatı açısından çeşitli fırsatlar yarattığına inanmaktayız. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk Devletleri Teşkilatı'na üyeliğiyle Türk dünyası ve Akdeniz arasındaki bağlantı kurulmuştur. Orta Koridorun geliştirilmesine yönelik çalışmalarda Türk Devletleri Teşkilatı'nın da aktif bir rol alması bizim açımızdan da büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kardeş Limanlar Programı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Orta Koridor, Türk Devletleri Teşkilatı, Türk Dünyası 2040 Vizyonu.

The Function of the Turkish Republic of Northern Cyprus's Participation in Organization of Turkic States

ABSTRACT

A just, realistic, practical and sustainable solution in Cyprus can be achieved not through the virtual status granted to the Greek Cypriot leadership by the international community over the years, overstepping its authority, sovereignty and power, but through the current realities on the island, namely the establishment of a structured cooperative relationship between the two sovereign states. This "win-win" situation will not only bring many political and economic gains to the Greek and Turkish sides of the island, but will also serve as a catalyst for the resolution of the problems in the Eastern Mediterranean and beyond. TRNC, with all its institutions and organizations, wishes to take part in all areas where the OTS operates and to develop relations. We think that the internationally renowned Famagusta Port, Gemikonağı Port, and Ercan Airport of the TRNC offer the OTS a number of advantages. With the membership of the Turkish Republic of Northern Cyprus to the OTS, the connection between the Turkic world and the Mediterranean was established. It is also of great importance to us that the OTS takes an active role in the development of the Middle Corridor.

Keywords: Middle Corridor, Organization of Turkic States, Sister Ports Program, Turkish Republic of Northern Cyprus, Turkic World Vision - 2040.

Giriş

TÜRK DÜNYASI'NIN EN GÜNEYDE KALAN bağımsız Türk Cumhuriyeti olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin üzerinde bulunduğu Kıbrıs adası, üç kıtanın kesişme noktasında yer alan Akdeniz'in üçüncü büyük adasıdır. Ada, Doğu Akdeniz'de stratejik ve coğrafi bakımdan eşsiz bir konum ve öneme sahiptir.

Kıbrıs Türkleri adada büyük mücadeleler vererek kendi kaderlerine sahip çıkmış, 1974 Mutlu Barış Harekatı sonucunda özgürlüklerine kavuşmuş ve 1983'te kurduğumuz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türk Dünyası içinde Türkiye Cumhuriyeti'nden sonra kurtuluş savaşını vererek bağımsızlığını kazanan ikinci Türk devleti olmuştur.

Çözümün Yolu: Ada'da Eşit Haklara Sahip İki Egemen Devlet

Kıbrıs Türk halkı 1960 antlaşmalarının imzacı taraflarından biridir ve Rum tarafı ile müktesep egemen eşitlik ve eşit statü hakkı vardır. Bu yeni veya talep edilen bir hak değil, Rum tarafının yıllardır gasp edip unutturmaya çalıştığı temel bir haktır. Tüm demokratik kurumlarıyla bir devlet olan KKTC, en az bir Rum devletine dönüşen sözde Kıbrıs Cumhuriyeti kadar meşru bir devlettir.

Kıbrıs'ta adil, gerçekçi, pratik ve sürdürülebilir bir çözüme Kıbrıs Rum liderliğine uluslararası camia tarafından bunca yıldır otoritesini, egemenliğini ve gücünü aşarak verilen sanal statüyle değil, adadaki mevcut gerçekliklerle, yani iki egemen devlet arasında yapılandırılmış bir işbirliği ilişkisinin kurulmasıyla ulaşılabilir. Bu "kazan-kazan" durumu, sadece Ada'nın Türk ve Rum kesimlerine birçok siyasi ve ekonomik

kazanım sağlamakla kalmayacak aynı zamanda Doğu Akdeniz ve ötesindeki sorunların çözümünde katalizör görevi görecektir.

KKTC'nin TDT'ye Katılımı

Türk aile meclisi, 11 Kasım 2022'de Semerkant Zirvesi'nde KKTC'ye oy birliğiyle gözlemci üye statüsü vererek tarihi bir karara imza atmıştır. KKTC ilk kez uluslararası bir örgütte anayasal adıyla üye olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu başta olmak üzere, bu mutluluğu bize yaşatmak için canla başla çalışan Türk diplomasi-sine ve bizi destekleyen tüm üye devletlerin devlet ve hükümet başkanlarına bu vesile ile bir kez daha teşekkür ederim.

Artık uluslararası bir örgüte dönüşen ve aynı zamanda özgün ve etkin bir yapının da temelini atıldığı Türk Devletleri Teşkilatı sayesinde, Türk Dünyası'nda yıllardır özlemi ve ihtiyacı hissedilen siyaset, güvenlik, ticaret, enerji gibi alanlarda işbirliğini pekiştirmek mümkün hale gelmiştir.

Artık uluslararası bir örgüte dönüşen ve aynı zamanda özgün ve etkin bir yapının da temelini atıldığı Türk Devletleri Teşkilatı sayesinde, Türk Dünyası'nda yıllardır özlemi ve ihtiyacı hissedilen siyaset, güvenlik, ticaret, enerji gibi alanlarda işbirliğini pekiştirmek mümkün hale gelmiştir. Bu birlik, sadece temelde var olan kardeşlik bağları-

Türk Dünyası'nın en güneyde kalan bağımsız Türk Cumhuriyeti olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin üzerinde bulunduğu Kıbrıs adası, üç kıtanın kesişme noktasında yer alan Akdeniz'in üçüncü büyük adasıdır. Ada, Doğu Akdeniz'de stratejik ve coğrafi bakımdan eşsiz bir konum ve öneme sahiptir (Harita: Harita, 2024).

nı kuvvetlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda Türk Dünyası'nı ortak tehlikelerden korumak için, bir kolektif savunma mekanizması olarak da Doğu Akdeniz'den Orta Asya'ya kurulacak olan köprü'nün ana parçasını teşkil edecektir. 21'inci yüzyılı Türk asrı yapma ve aynı zamanda tüm siyasal dengeleri de derinden etkileyebilme potansiyeline fazlasıyla sahip olan Türk Devletleri

Teşkilatı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin katılımıyla daha da güçlü hale gelmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın bizzat ifade ettiği gibi KKTC'nin katılımıyla Türk dünyası aile resmi tamamlanmış oldu. KKTC'nin katılımı ile Türk Devletleri Teşkilatı çok daha güçlü hale gelmiştir.

KKTC'ye haksız izolasyon

Maalesef tüm bu gelişmelerin ardından, yıllardır devam eden Rum zihniyeti teyakkuza geçmiş ve Avrupa Birliği de dahil olmak üzere uluslararası hukuka aykırı olarak üye oldukları tüm uluslararası örgütler ve ülkeler nezdinde KKTC'ye uygulanan haksız ve uluslararası hukuka aykırı izolasyonun sürmesi için verdikleri uğraşı daha da artırmışlardır.

Bu haksız ve hukuksuz hamlelere karşılık olarak Türk Dünyası olarak bizim de birlik içerisinde hareket etmemiz bir zorunluluk teşkil

etmektedir. Bu bağlamda Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev'in Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni Temmuz ayında Azerbaycan'ın Şuşa şehrinde düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı gayri resmi Zirve toplantısına resmi olarak davet etmesi çok önemlidir. Sayın Aliyev daha önce yaptığı resmi açıklamalarda da "bundan sonra Azerbaycan'da KKTC bayrağı dalgalanacaktır" şeklinde bir açıklama yapmıştır. Bu açıklama sonrasında Bakü'ye yaptığım resmi ziyaret esnasında resmi devlet töreniyle karşılandım ve Sayın Aliyev ile başkanlık sarayında resmi bir görüşme gerçekleştirdim.

Orta Koridorun geliştirilmesine yönelik çalışmalarda Türk Devletleri Teşkilatı'nın da aktif bir rol alması KKTC açısından da büyük önem taşımaktadır (Şekil: UAB, 2021).

KKTC, Orta Koridor'da her türlü katkıya hazır

Suša Zirvesi'nde yaptığım konuşmada şu noktaların altını çizdim:

Türk dünyasının ayrılmaz bir parçası ve Doğu Akdeniz'deki Türk varlığının serdar bekçisi olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, tüm kurum ve kuruluşları ile Türk Devletleri Teşkilatı'nın faaliyet gösterdiği her alanda yer almak ve ilişkileri geliştirmek arzusundadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Ercan Havalimanı, Gemikonağı Limanı ile uluslararası alanda tanınan Gazimağusa Limanı'nın Türk Devletleri Teşkilatı açısından çeşitli fırsatlar yarattığına inanmaktayız. Bu alanda nihai hedefimiz KKTC'yi sivil havacılıkta bölgesel bir merkez, deniz taşımacılığında ise güvenilir transit bir ülke haline getirmektir. Gazimağusa Limanı'nın Türk Devletleri Teşkilatı'nın 'Kardeş Limanlar' Programına dahil edilmesi için Türk Devletleri Teşkilatı Sekreteryasına ilgili Bakanlığımız tarafından başvuruda bulunulmuştur. Kıbrıs Türk halkının beklentisi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Kardeş Limanlar Mutabakat Zaptına dahil olma talebinin olumlu karşılanmasıdır. Gazimağusa Limanı'nın Türk Devletleri Teşkilatı'nın Kardeş Limanlar projesine dahil edilmesi, Kıbrıs Türk Halkına uygulanan haksız ve hukuksuz izolasyona zulmüne karşı çok önemli bir destek ve mesaj olacaktır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk Devletleri Teşkilatı'na üyeliğiyle Türk dünyası ve Akdeniz arasındaki bağlantı kurulmuştur. Orta Koridorun geliştirilmesine yönelik çalışmalarda Türk Devletleri Teşkilatı'nın da aktif bir rol alması bizim açımızdan da büyük önem taşımaktadır. Teşkilatımızın, 'Türk Dünyası 2040 Vizyonu' belgesinde aile meclisimiz arasındaki

ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine özel önem verilmekte ve bu çerçevede taşımacılık ve lojistik alanındaki işbirliklerinin güçlendirilmesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır. Vizyon Belgesinde ulaştırma konusunda Hazar Geçişli Uluslararası Doğu-Batı Orta Ulaşım Koridoru ve Zengezur Koridoru özelinde işbirliğinin güçlendirilmesi kararlılığımızı selamlıyor, üzerimize düşen her türlü katkıyı koymaya hazır olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

KKTC, TDT ile ilişkileri Artırmaya Hazır

Tüm bu tarihi adımlar aynı milletin evlatları olarak Türk Devletleri Teşkilatı üye devletlerinin KKTC'ye karşı yapması gerekenlere örnek teşkil ediyor. KKTC olarak biz Türk Devletleri Teşkilatına üye kardeş ülkelerle ilişkilerimizi artırmaya hazırız. Umuyorum ki TDT üyesi diğer devletlerle de ilişkilerimizi aynı Azerbaycan ile getirdiğimiz seviyeye yakın zamanda getirebiliriz.

KKTC'nin Türk Devletleri Teşkilatı'na kabulü ile tüm dünyaya Kıbrıs Türklerinin yalnız olmadığı mesajı bir kez daha verilmiştir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devleti yavaş yavaş, aşama aşama uluslararası camiadan kabul görmektedir. Cumhuriyetimizin 41. yılını kutladığımız bu yıl statümüzü ileriye taşıyan bu olumlu gelişmelerden daha da cesaret alarak onurlu mücadelemize hız kesmeden devam edeceğiz. 🌸

Kaynakça

- Harita. (2024). 6 Ağustos 2024 tarihinde <https://www.harita.gov.tr/urun/kibris-adasi-fiziki-haritasi/277adresinden> alındı.
- UAB. (2021). 6 Ağustos 2024 tarihinde <https://www.uab.gov.tr/haberler/suveys-kanalina-alternatif-en-uygun-tasima-rotasi> adresinden alındı.